

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
W STOWARZYSZENIU FICEDULA**

Wadowice, 01.08.2024 r.

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 z późn. zm.).
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).

1. Postanowienia ogólne

Standardy Ochrony Małoletnich Stowarzyszenia Ficedula, zwane dalej Standardami, stanowią procedurę mającą na celu przeciwdziałanie krzywdzeniu Małoletnich oraz zapewnienie im bezpieczeństwa w trakcie zajęć edukacyjnych organizowanych przez Stowarzyszenie Ficedula. Wdrożenie *Standardów* stanowi realizację obowiązku wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

2. Oznaczenia i definicje

Ilekróć w Standardach jest mowa o:

- a) członkach Stowarzyszenia – należy przez to rozumieć wszystkich członków, pracowników i zleceniobiorców Stowarzyszenia Ficedula,
- b) krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członków Stowarzyszenia lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,
- c) małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,

- d) opiekun małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy,
- e) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich Stowarzyszenia Ficedula - należy przez to rozumieć osobę upoważnioną przez Zarząd Stowarzyszenia Ficedula do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów.

3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami Stowarzyszenia Ficedula

1. Zarząd Stowarzyszenia jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w Stowarzyszeniu.
2. Zarząd Stowarzyszenia zapoznaje członków Stowarzyszenia ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów.
3. Zarząd Stowarzyszenia przed dopuszczeniem członka Stowarzyszenia do działalności związanej z edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich sprawdza członka Stowarzyszenia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia. Osoba figurująca w Rejestrze **nie może** zostać dopuszczona do działalności na rzecz Stowarzyszenia.
4. W celu monitorowania bezpieczeństwa w Stowarzyszeniu, poza wykonaniem obowiązku określonego w pkt. 1, Zarząd Stowarzyszenia dokonuje **w każdym roku kalendarzowym** sprawdzenia figurowania członków Stowarzyszenia w Rejestrze.
5. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze każdy członek Stowarzyszenia powyżej 17 roku życia podpisuje oświadczenie, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
6. W przypadku informacji o wszczęciu wobec członka Stowarzyszenia postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Zarząd Stowarzyszenia **niezwłocznie odsuwa** takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi i **usuwa** ze Stowarzyszenia.
7. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez członków Stowarzyszenia w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie Stowarzyszenia traktują małoletnich z szacunkiem.
8. Członkowie Stowarzyszenia zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

9. Członkowie Stowarzyszenia monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy członkami Stowarzyszenia, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
10. Członek Stowarzyszenia, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiegóż krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczuwanie.
11. Członkowie Stowarzyszenia w kontakcie z małoletnimi:
  - a) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
  - b) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
  - c) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
  - d) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).
12. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegóż formie.
13. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
14. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
15. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakiegóż gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
16. Członkowie Stowarzyszenia nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.

4. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez członka Stowarzyszenia podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Zarząd Stowarzyszenia.
2. Interwencja podejmowana jest przez Zarząd Stowarzyszenia. Zarząd Stowarzyszenia może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości członków Stowarzyszenia.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka Zarządu Stowarzyszenia, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.

4. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie **właściwe służby** (pogotowie ratunkowe, policję).
5. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszych Standardów.
6. Członkowie Stowarzyszenia posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Zarządowi Stowarzyszenia oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. Zarząd Stowarzyszenia przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd Stowarzyszenia stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
8. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem Stowarzyszenia, Zarząd Stowarzyszenia przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd Stowarzyszenia stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
9. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nie adekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
10. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
11. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

5. Aktualizacja i wdrożenie Standardów

1. Zarząd Stowarzyszenia obowiązany jest co najmniej **raz na dwa lata** dokonywać ocen Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
2. Zarząd Stowarzyszenia wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie członków Stowarzyszenia do stosowania Standardów (zwana dalej Osobą Odpowiedzialną).
3. Osoba Odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Członkowie Stowarzyszenia mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach do Osoby Odpowiedzialnej oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
5. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba Odpowiedzialna przekazuje Zarządowi Stowarzyszenia.
6. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd Stowarzyszenia.
7. W oparciu o niniejsze Standardy Zarząd Stowarzyszenia opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni zostają zapoznani z treścią Standardów oraz skróconą wersją Standardów. Skrócona wersja Standardów stanowi *Załącznik nr 4*.

6. Ochrona wizerunku Małoletniego

1. Członkowie Stowarzyszenia uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

7. Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Dokument zostaje umieszczony na stronie internetowej Stowarzyszenia Ficedula.

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH W
STOWARZYSZENIU FICEDULA**

Ja niżej podpisana/y ..... oświadczam,
że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich Stowarzyszenia Ficedula oraz
zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
data, podpis

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y ..... legitymująca/y się
dowodem osobistym o nr ....., oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za
przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem
przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy oraz nie toczyło się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym
zakresie.

.....
data, podpis

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko małoletniego

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

4. Działania podjęte wobec małoletniego

.....

5. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....

6. Spotkania z opiekunem małoletniego

.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję)

.....

8. Wyniki interwencji

.....

9. Działania podjęte wobec krzywdzącego

.....

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH – WERSJA SKRÓCONA

Drodzy,

W zależności od sytuacji, uczestniczycie w wycieczce, akcji edukacyjnej lub innej aktywności przygotowanej dla Was przez Stowarzyszenie Ficedula, członkowie Stowarzyszenia są dla Was. Celem zapewnienia Wam spokojnego udziału w zorganizowanych przez Stowarzyszenie przedsięwzięciach, przygotowaliśmy dokument pt. „Standardy Ochrony Małoletnich”, który zawiera zasady postępowania obowiązujące członków Stowarzyszenia Ficedula. Skrót tych zasad został również przygotowany dla Was.

Jak Stowarzyszenie Ficedula będzie dbało o Wasze bezpieczeństwo podczas wspólnie spędzanego czasu?

1. Wszyscy członkowie Stowarzyszenia są po to, by organizować Wam, Waszym bliskim, kolegom i koleżankom przyjemny i bezpieczny czas pełen atrakcji.
2. Członkowie Stowarzyszenia będą dla Was życzliwi i możecie się do nich zwracać w razie potrzeby.
3. Członkowie Stowarzyszenia będą rozmawiać z Wami w zrozumiały dla Was sposób. Nikomu nie wolno podnosić na Was głosu oraz używać w stosunku do Was słów wulgarnych i obraźliwych.
4. Członkowie Stowarzyszenia będą wobec Was uczciwi – nikt nie zabierze Wam Waszych rzeczy, ani nie będzie działał wbrew Waszej woli.
5. Jeśli jesteście Dziećmi z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, będziecie traktowani na równi z innymi Dziećmi. Wasza niepełnosprawność nie czyni Was w żadnym stopniu gorszymi od innych. Będziemy troszczyć się o Was z należytą starannością.
6. Możecie mieć zaufanie do Członków Stowarzyszenia – w razie, gdybyście nie czuli się bezpiecznie ze względu na zachowanie któregośkolwiek Członka Stowarzyszenia, innego Dziecka lub osoby trzeciej, powiedzcie o tym osobie dorosłej.
7. Przemoc może mieć różne oblicza i nie zawsze równa się biciu czy wyzywaniu. Jeśli coś Was trapi i potrzebujecie rozmowy, nie bójcie się prosić o pomoc.

Jak Wy powinniście zachowywać się podczas zajęć organizowanych przez Stowarzyszenie Ficedula?

1. Członkowie Stowarzyszenia będą zachowywać się wobec Was z szacunkiem, dlatego proszą o to samo w Waszej strony. Dzięki temu spędzimy wspólnie czas w dobrej atmosferze.
2. Bądźcie kulturalni również wobec rówieśników – razem spędzony czas ma być dobrą zabawą i przyjemnością.

Jeśli nie czujesz się na siłach, by porozmawiać otwarcie o swoich problemach, możesz uzyskać pomoc w inny, bezpłatny i anonimowy sposób:

1. poprzez **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – pod nr 116 111**, na który można dzwonić codziennie, o każdej porze (jest czynny przez 24h);
2. za pośrednictwem Internetu, wchodząc na stronę internetową Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: <https://116111.pl/> ;
3. poprzez **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – pod nr 800 12 12 12**, na który również można dzwonić codziennie, o każdej porze (jest czynny przez 24h).